

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.fma.fpm@regeringskansliet.se

Stockholm 2020-05-13

Remissyttrande över promemorian ”Avgifter vid återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar”, Fi2020/01016/FPM

Inledning

Nordnet är en digital bank för sparande och investeringar med verksamhet i Norden med drygt en miljon kunder. Bolaget har ett brett utbud inom sparande och investeringar, och bedriver på den svenska marknaden pensionsverksamhet genom bolaget Nordnet Pensionsförsäkring AB. Vi vill i detta dokument lämna våra synpunkter på promemorian ”Avgifter vid återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar”, Fi2020/01016/FPM.

Nordnet tillstyrker promemorians förslag på högsta avgift

Nordnet har under lång tid drivit frågan om en maximal avgift för flytt av fond- och depåförsäkringar. Vi har argumenterat för att avgiften ska vara låg och förutsägbar samt att beloppet ska anges i kronor och ören, i syfte att öka tydligheten mot spararna. Vi har ansett att beloppet ska motsvara den arbetsinsats det faktiskt medför för ett pensionsbolag att flytta spararens tillgångar till ett annat bolag, och att det inte är rimligt att avgiften ska sättas i relation till värdet på det pensionskapital som spararen vill flytta.

Vårt konkreta förslag har varit en maximal avgift uppgående till 500 kronor. Vi anser dock att promemorians förslag att avgiften ska få uppgå till högst ett belopp som motsvarar 0,0127 prisbasbelopp – vilket för 2020 uppgår till cirka 600 kronor – är rimligt, och bör täcka den faktiska arbetsinsatsen hos avflyttande bolag.

Avseende avgiftens utformning, att sätta den i relation till ett prisbasbelopp, finns naturligtvis en fördel i att avgiften då följer prisutvecklingen i samhället, och på så vis blir mer hållbar till sin struktur. Vi anser dock att det ur en kommunikativ synpunkt finns en nackdel med att omtala avgiften som en del av ett prisbasbelopp. Inte många konsumenter torde ha förmågan att direkt omsätta informationen ”Avgiften uppgår till 0,0127 prisbasbelopp” i till exempel en prislista på ett pensionsbolags hemsida till ett konkret belopp. Vi anser därför att det bör övervägas att komplettera bestämmelsen om högsta avgift med en regel med innebörd att pensionsbolag i sammanhang där avgiften omtalas, måste ange det belopp i kronor i ören som 0,0127 prisbasbelopp vid det aktuella tillfället uppgår till.

Vi tycker även att förslaget i promemorian att pensionsbolag inte får ta ut någon avgift överhuvudtaget för flytt av pensionssparande som uppgår till högst ett prisbasbelopp är bra. En reglering av denna typ kommer att underlätta för konsumenter att samla sitt pensionssparande och skapa en effektiv flytträtt i praktiken.

Maxtid för flytt av pensionssparande

Nordnet saknar i promemorian ett förslag på ett införande av maxtid för flytt. Otaliga är de exempel från verkligheten där konsumenter tröttnas ut med långa handläggningstider och svårförståeliga blanketter. Det finns en uppenbar risk att detta i slutändan får samma konsekvenser som höga flyttavgifter – trots existensen av en formell flytträtt hindras spararen i praktiken från att ta makten över sin pension, och flyttuppdraget slutförs inte.

Vi föreslår därför en maxtid för flytt av pensionssparande på två månader. Då minimeras risken för att pensionsbolagen varken idag eller i framtiden försenar och försvårar flyttar med hjälp av en långdragen administrationsprocess.

Flytträtten bör utökas

Nordnets ståndpunkt är att även pensionssparande inom ramen för fond- och depåförsäkringar som påbörjats innan den 1 juli 2007 bör omfattas av motsvarande flytträtt som sparande startat efter detta datum. Detta är också en uppfattning som återfinns i riksdagens tillkännagivande, med tillägget "om inte avgörande skäl talar mot detta".

Vi har respekt för att retroaktivitet i lagstiftningen kan kräva andra överväganden än till exempel införandet av en maxavgift för att flytta ett sparande mellan olika pensionsbolag. Vi anser dock att individens möjlighet att själv få bestämma var hans eller hennes pensionssparande ska förvaltas är en grundläggande rättighet som bör vara självklar för varje sparare. Vi beklagar att fri flytträtt för alla fond- och depåförsäkringar inte finns med i promemorian, men noterar att frågan ska utredas vidare. Det är vår förhoppning att pensionsspararna inom en inte avlägsen framtid ska ges möjlighet att själv bestämma vilket pensionsbolag han eller hon vill anlita för sitt pensionssparande.

Underlätta och digitalisera flyttar

Slutligen vill vi påpeka att det förutom regler om högsta avgift samt längsta tid för flytt av pensionssparande också finns ett stort behov av andra åtgärder för att underlätta för konsumenten. Idag finns exempelvis krav på att tidigare arbetsgivare genom behörig företrädare ska godkänna att en pensionssparare vill flytta sitt sparande till ett annat bolag. Vi har skäl att tro att detta krav försenar och fördröjer flyttprocesser – pensionsspararen kan av olika skäl ha svårt att få kontakt med sin tidigare arbetsgivare, och bolaget kan till exempel ha flyttat eller upphört att existera i samma form som tidigare. Vi ser inga bärande skäl till varför tidigare arbetsgivares underskrift ska krävas vid pensionsflytt, utan förespråkar ett slopande av detta krav.

Vi förespråkar också att regeringen initierar en digital portal, som centralt kan administrera pensionsflyttar. Det behövs ett digitalt och standardiserat förfarande som alla pensionsbolag åtar sig att följa. Idag finns knappast något incitament för flera av de stora pensionsbolagen att digitalisera och underlätta flyttprocessen för konsumenten. Det är vår uppfattning att man därmed från lagstiftarens sida bör initiera ett sådant projekt.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser vi att de svenska pensionsspararna i praktiken får en effektiv flytträtt med följande åtgärder:

- Flytträtt för alla fondförsäkringar och depåförsäkringar, oavsett när sparandet i dessa har startat.
- Maxkostnad för flytt av pensionssparande, där Nordnet tillstyrker promemorians förslag på 0,0127 prisbasbelopp. Dock ska beloppet mot konsumenter alltid uttryckas i kronor och ören.
- Maxtid för flytt av pensionssparande ska vara två månader.
- Ta bort kravet på tidigare arbetsgivares underskrift vid flytt av pensionssparande och initiera en branschgemensam och digital portal för flytt av pensionssparande.

Fredrik Ekblom

VD, Nordnet Pensionsförsäkring